

Merungkai Faktor-Faktor Penentu Kejayaan Akademik di kalangan Pelajar Cemerlang Luar Bandar: Suatu Tinjauan Literatur

(Unraveling the Factors of Academic Success among Outstanding Rural Students: A Literature Review)

Jinol Maijin¹, Rosy Talin^{2*}, Musirin Mosin³

¹Fakulti Psikologi dan Pendidikan, Universiti Malaysia Sabah, 88400, Kota Kinabalu, Sabah, Malaysia.
Email: jinol.libra@gmail.com

²Fakulti Psikologi dan Pendidikan, Universiti Malaysia Sabah, 88400, Kota Kinabalu, Sabah, Malaysia.
Email: rostalin@ums.edu.my

³Fakulti Psikologi dan Pendidikan, Universiti Malaysia Sabah, 88400, Kota Kinabalu, Sabah, Malaysia.
Email: musirin@ums.edu.my

CORRESPONDING

AUTHOR (*):

Rosy Talin
(rostalin@ums.edu.my)

KATA KUNCI:

Faktor
Peranan
Pelajar Cemerlang
Akademik
Luar Bandar

KEYWORDS:

Factors
Role
Excellent Students
Academic
Rural Area

CITATION:

Jinol Maijin, Rosy Talin, & Musirin Mosin.
(2024). Merungkai Faktor-Faktor Penentu
Kejayaan Akademik di kalangan Pelajar
Cemerlang Luar Bandar: Suatu Tinjauan
Literatur. *Malaysian Journal of Social
Sciences and Humanities (MJSSH)*, 9(6),
e002846.
<https://doi.org/10.47405/mjssh.v9i6.2846>

ABSTRAK

Isu pencapaian akademik dalam kalangan pelajar cemerlang di kawasan luar bandar menjadi perbincangan utama dalam bidang pendidikan. Kajian ini bertujuan untuk merungkai faktor-faktor yang mempengaruhi kejayaan akademik pelajar-pelajar yang cemerlang berdasarkan satu tinjauan literatur yang komprehensif. Kajian ini seterusnya membincangkan peranannya secara mendalam terhadap pencapaian akademik pelajar. Hasil daripada tinjauan literatur menunjukkan bahawa faktor guru, sekolah, diri pelajar dan keluarga menjadi penentu kepada kecemerlangan pelajar miskin di luar bandar. Oleh itu, kajian ini seterusnya memberikan pandangan yang penting kepada para pendidik untuk merancang strategi sokongan dan intervensi yang lebih efektif bagi meningkatkan prestasi pelajar cemerlang di kawasan luar bandar.

ABSTRACT

The issue of academic achievement among outstanding students in rural areas is a major discussion in the field of education. This study aims to unravel the factors that influence the academic success of outstanding students based on a complete literature review. This study further examines its role in depth on the academic achievement of students. The results of the literature review show that the factors of teachers, schools, students and families are determinants for poor students in rural areas. Therefore, this study further provides important insights to educators to plan support strategies and more effective interventions to improve the performance of outstanding students in rural areas.

Sumbangan/Keaslian: Kajian ini menyumbang kepada literatur sedia ada berkaitan faktor-faktor penentu kejayaan akademik di kalangan pelajar cemerlang luar bandar khususnya di Malaysia dengan memberikan untuk merancang strategi sokongan dan bantuan seterusnya melahirkan lebih ramai pelajar cemerlang di luar bandar.

1. Pengenalan

Kejayaan akademik dalam kalangan pelajar cemerlang di kawasan luar bandar telah mendapat perhatian yang semakin meningkat dalam komuniti penyelidikan pendidikan sejak beberapa tahun kebelakangan ini. Para sarjana telah terdorong untuk meneroka dinamik yang membentuk pengalaman dan hasil pendidikan pelajar yang tinggal di kawasan luar bandar ([Allang et al., 2019](#); [Liu et al., 2020](#); [Yaakob et al., 2023](#)). Usaha kajian terdahulu telah memberi penerangan tentang pelbagai cabaran dan peluang yang wujud dalam persekitaran pendidikan luar bandar, mendorong penelitian yang lebih mendalam tentang faktor-faktor yang mempengaruhi kejayaan akademik dalam kalangan pelajar luar bandar yang cemerlang.

Wacana ilmiah telah menekankan kepentingan memahami kejayaan akademik pelajar luar biasa di luar bandar, memandangkan konteks sosio-ekonomi, infrastruktur dan budaya yang tersendiri di mana proses pendidikan mereka berlaku ([Briones et al., 2022](#)). Kajian telah memaparkan daya tahan dan potensi yang ditunjukkan oleh pelajar serta beberapa halangan yang mereka hadapi, seperti akses terhadap kepada sumber pendidikan berkualiti, infrastruktur yang tidak mencukupi, dan kekangan sosio-ekonomi ([Allang et al., 2019](#); [Williams et al., 2020](#)). Walaupun terdapat contoh pencapaian akademik yang luar biasa dalam kalangan pelajar luar bandar yang luar biasa, perbezaan berterusan dalam hasil pendidikan berterusan jika dibandingkan dengan rakan mereka di bandar.

Tahap kejayaan akademik yang dicapai oleh pelajar di luar bandar telah menjadi titik fokus kajian empirikal yang menunjukkan kedua-dua kemajuan yang menjanjikan dan cabaran yang berkekalan. Usaha penyelidikan terdahulu telah mendokumentasikan contoh prestasi akademik yang cemerlang dalam kalangan pelajar luar bandar, menekankan keupayaan mereka untuk kecemerlangan ([Dhakar, 2020](#); [Allang et al., 2019](#); [Cassidy, 2015](#)). Walau bagaimanapun, jurang perbezaan berterusan, menunjukkan interaksi kompleks faktor sosio-ekonomi, pentadbiran sekolah, perkembangan teknologi dan budaya yang membentuk trajektori pendidikan di kawasan luar bandar ([Sloan, 2019](#); [Cox & Mullen, 2023](#); [Zhao & Chen, 2023](#)). Dapatan ini menggariskan kepentingan untuk mendalami penentu kejayaan akademik dalam kalangan pelajar agar dapat membantu mereka cemerlang di dalam pendidikan di luar bandar.

Kesimpulannya, pemahaman terhadap faktor-faktor yang menyokong kejayaan akademik dalam kalangan pelajar luar bandar yang cemerlang adalah penting untuk memupuk pembangunan pendidikan yang inklusif dan mampan ([Dhakar, 2020](#)). Dengan mengkaji secara menyeluruh keperluan dan cabaran unik yang dihadapi oleh pelajar luar bandar yang luar biasa, penggubal dasar, pendidik dan pihak berkepentingan boleh merumuskan intervensi yang disasarkan bertujuan untuk meningkatkan hasil pendidikan dan memperkasakan masyarakat luar bandar terutamanya dalam kalangan pelajar sekolah ([Zhao & Chen, 2023](#)). Kajian literatur ini bertujuan untuk menyumbang kepada wacana berterusan yang mengelilingi ekuiti dan akses pendidikan dengan menganalisis secara kritis penemuan penyelidikan sedia ada, mengenal pasti jurang dalam pengetahuan, dan mencadangkan jalan untuk kajian masa depan.

2. Permasalahan Kajian

[Williams et al. \(2019\)](#) menyatakan bahawa semakin ramai pelajar yang berada di sekolah-sekolah kebangsaan terdiri daripada pelajar kategori keluarga berpendapatan rendah. Namun, ramai pelajar daripada kategori tersebut sering mencapai kecemerlangan akademik yang membanggakan ([Liu et al., 2020](#); [Williams et al., 2020](#)). Justeru, kajian semakin meningkat mengenai kejayaan akademik dalam kalangan pelajar cemerlang di kawasan luar bandar, masih terdapat jurang yang ketara dalam memahami interaksi antara faktor yang mempengaruhi trajektori pendidikan mereka secara menyeluruh. Walaupun kajian sedia ada telah menonjolkan pelbagai cabaran yang dihadapi oleh pelajar luar bandar, seperti akses terhad kepada sumber dan jurang sosio-ekonomi, terdapat keperluan untuk kajian yang lebih mendalam mengenai mekanisme khusus kepada faktor-faktor ini membentuk hasil akademik ([Chobphon, 2021](#)). Tambahan pula, walaupun pengaruh budaya telah diakui sebagai penting, terdapat kekurangan penyelidikan yang mengkaji bagaimana kepercayaan dan amalan budaya memberi kesan kepada kejayaan akademik pelajar luar bandar, menunjukkan jurang kritikal dalam literatur semasa ([Cassidy, 2015](#); [Chobphon, 2021](#)).

Selain itu, kajian sedia ada lebih tertumpu kepada mengenal pasti faktor-faktor kejayaan pelajar di kawasan bandar dan bukannya meneroka dengan mendalam tentang faktor-faktor kecemerlangan pelajar di luar bandar dan peranannya agar kita dapat memahami dan menjadikannya sebagai pemangkin utama mengekalkan kejayaan pelajar di luar bandar ([Briones et al., 2022](#); [Duwal & Khonju, 2020](#)). Terdapat jurang penyelidikan yang ketara dari segi iaitu meneroka dengan lebih mendalam dan menilai intervensi yang disasarkan yang disesuaikan dengan keperluan unik pelajar luar bandar, yang boleh memberikan pandangan berharga untuk penggubal dasar dan pendidik yang ingin meningkatkan hasil pendidikan dalam masyarakat luar bandar. Kajian yang dilakukan di Pakistan menunjukkan bahawa beberapa faktor penting seperti kualiti guru, kaedah pengajaran perlu diberi perhatian khusus dalam membantu para pelajar di luar bandar untuk lebih cemerlang ([Ullah & Almani, 2022](#)). Selain itu, beberapa kajian telah mengkaji peranan penglibatan dan bimbingan komuniti dalam menyokong pelajar luar bandar, kajian lanjut diperlukan untuk meneroka keberkesanan inisiatif tersebut dan kesan jangka panjangnya terhadap kejayaan akademik ([Allang et al., 2019](#); [Liu et al., 2020](#); [Termize et al., 2021](#)).

Tambahan pula, majoriti penyelidikan sedia ada tertumpu terutamanya pada analisis kuantitatif metrik prestasi akademik, seperti markah ujian dan kadar pengijazahan, mengabaikan dimensi kualitatif kejayaan akademik dan pengalaman pelajar ([Briones et al., 2022](#); [Puspitarini et al., 2023](#)). Dalam konteks kajian ini, kajian ini hanya meneroka secara mendalam tentang faktor-faktor kecemerlangan pelajar luar bandar agar dapat memberikan konteks dan nuansa yang berharga berdasarkan tinjauan literatur dalam memperkayakan pemahaman kita tentang kerumitan yang mengelilingi kejayaan akademik di luar bandar. Kebiasaannya, pelajar yang mempunyai ketabahan, keazaman, dan motivasi diri untuk lebih gigih berusaha untuk membantu keluarga mereka yang miskin ([Galgo, 2020](#)).

Justeru, menangani jurang kajian ini adalah penting untuk memajukan pemahaman kita tentang penentu kejayaan akademik dalam kalangan pelajar cemerlang di kawasan luar bandar. Perkara ini perlu diberi perhatian khusus kerana ramai pelajar di sekolah kebangsaan merupakan pelajar yang berada dalam keluarga berpendapatan rendah ([Hasan et al., 2021](#)). Selain itu, ia penting dalam membangunkan strategi berasaskan

bukti untuk menyokong proses pendidikan mereka dengan berkesan seterusnya meningkatkan keberlangsungan karier mereka di masa hadapan (Chobphon, 2021). Dengan mengguna pakai pendekatan holistik dan antara disiplin yang mengintegrasikan metodologi kuantitatif dan kualitatif, penyelidik boleh menjana lebih banyak pandangan bernuansa tentang cabaran dan peluang yang dihadapi oleh pelajar luar bandar, membuka jalan untuk intervensi yang lebih disasarkan dan inisiatif dasar yang bertujuan untuk menggalakkan ekuiti dan keterangkuman pendidikan diperingkat sekolah.

Kesimpulannya, kerumitan yang menyelubungi penentu kejayaan akademik dalam kalangan pelajar cemerlang di kawasan luar bandar menggariskan keperluan mendesak untuk penyelidikan komprehensif dan intervensi yang disasarkan. Melalui usaha kolaboratif dan strategi berasaskan bukti, adalah mungkin untuk mewujudkan persekitaran pembelajaran yang kondusif yang memperkasakan pelajar luar bandar untuk mencapai potensi akademik penuh mereka dan menyumbang secara bermakna kepada komuniti dan masyarakat mereka secara keseluruhan. Kajian literatur ini dilaksanakan bagi menjawab persoalan berikut:

- i. Apakah faktor-faktor yang membawa kepada kecemerlangan akademik dalam kalangan pelajar cemerlang di luar bandar?
- ii. Bagaimanakah peranan faktor-faktor tersebut yang mempengaruhi kecemerlangan akademik dalam kalangan pelajar cemerlang di luar bandar?

3. Metod Kajian

Kajian ini dijalankan menggunakan kajian perpustakaan untuk mencapai objektifnya iaitu mengenal pasti faktor-faktor yang mempengaruhi kejayaan akademik pelajar di luar bandar. Kepentingan memilih bahan sekunder yang sesuai dititikberatkan bagi mendapatkan artikel dan bahan rujukan dalam talian yang menepati kehendak kajian. Teknik analisis kandungan digunakan pada artikel daripada penerbitan domestik dan antarabangsa, termasuk artikel jurnal, tesis dan perbincangan bab buku. Kesemua bahan ini dikumpul untuk menambah pengetahuan dan kefahaman tentang isu dan masalah yang dikaji.

Semua bahan ini dikumpul untuk menambah pengetahuan dan kefahaman tentang isu dan masalah yang dikaji. Berdasarkan Jadual 1, semua artikel yang digunakan telah dikaji dan melalui proses pengkodkan yang merangkumi dua tema utama. Tema pertama adalah berkaitan faktor kejayaan akademik dalam kalangan pelajar di luar bandar manakala tema kedua adalah Peranan faktor-faktor tersebut yang mempengaruhi kejayaan akademik dalam kalangan pelajar cemerlang di luar bandar. Berikutan itu, pengkaji menjalankan perbincangan kritis berdasarkan bahan yang digunakan.

Jadual 1: Analisis Tema Faktor-Faktor Yang Mempengaruhi Kejayaan Akademik Pelajar di Luar Bandar

Tema	Kod	Sumber Rujukan			Jumlah
		J	T	B	
Faktor kejayaan akademik dalam kalangan pelajar di luar bandar	- Faktor - Cabaran	19	3	2	24
Peranan faktor-faktor yang mempengaruhi kejayaan	- Peranan - Dimesi				

akademik dalam kalangan Faktor
pelajar cemerlang di luar • Cabaran
bandar

	24	5	3	32
Jumlah	43	8	5	56

Nota: J= Jurnal; T= Tesis; B= Buku

4. Hasil Kajian

4.1. Faktor-faktor yang Membawa kepada Kecemerlangan Akademik dalam kalangan Pelajar di Luar Bandar

Berdasarkan analisis kajian literatur, terdapat beberapa kajian yang melaporkan bahawa kecemerlangan akademik dalam kalangan pelajar cemerlang diluar bandar adalah dipengaruhi oleh faktor guru. Antara kajian tersebut dilakukan oleh para sarjana terkemuka ([Williams et al., 2020](#); [Dhakal, 2020](#); [Ullah & Almani, 2022](#); [Yaakob et al., 2023](#)). Dalam konteks ini, perbincangan kajian lepas banyak menyatakan bahawa beberapa ciri-ciri tersebut adalah seperti hubungan, kaedah dan strategi pengajaran dan kemahiran guru mengajar pelajar menjadi ciri penting. Ciri-ciri ini seterusnya berhubungan langsung yang membantu dalam peningkatan minat dan akademik pelajar ([Briones et al., 2022](#)).

Selain itu, para sarjana juga melaporkan bahawa peningkatan akademik pelajar yang cemerlang luar bandar juga dipengaruhi oleh faktor sekolah pelajar tersebut. Hal ini dibincangkan dengan lebih lanjut oleh para pengkaji seperti [Bhandari \(2019\)](#), [Williams et al. \(2019\)](#), [Dhakal \(2020\)](#) serta [Zhao dan Chen \(2023\)](#). Dalam konteks ini, tiga aspek sekolah yang yang dibincangkan berperanan dalam mempengaruhi pencapaian pelajar luar bandar ialah dari segi kepimpinan Pengetua atau Guru Besar ([Jefferies, 2019](#); [Cox & Mullen, 2023](#); [Rodrigues & Ávila de Lima, 2024](#)). Selain itu, kebanyakan sarjana juga melihat bahawa infrastruktural dan kemudahan fasiliti sekolah dan persekitaran sekolah penting dalam konteks ini. Dapatan kajian literatur menunjukkan semua aspek tersebut memberi kesan langsung dalam konteks sokongan dan menyediakan persekitaran pembelajaran yang baik dan kondusif ([Dhakal, 2020](#); [Galgo, 2020](#)).

Di samping itu, kajian literatur juga menunjukkan bahawa ciri-ciri yang wujud dalam diri seorang pelajar cemerlang juga menjadi pemangkin kepada kecemerlangan mereka. Perkara ini melibatkan aspek motivasi iaitu intrinsik dan ekstrinsik ([Cassidy, 2015](#); [Williams et al., 2019](#); [Hasan et al., 2021](#)). Selain itu, aspek minat juga sering menjadi faktor kepada elemen penting dalam mengekalkan kecemerlangan mereka ([Duwal & Khonju, 2020](#)). Oleh itu, semua elemen ini membentuk dorongan dan semangat dalam kalangan pelajar untuk terus berusaha mencapai kejayaan dalam pelajaran. Akhir sekali, para sarjana melihat kecemerlangan seseorang pelajar luar bandar bergantung kepada sokongan dan dorongan daripada keluarga. Hal ini dibincangkan secara terperinci oleh beberapa pengkaji dalam negara dan luar negara ([Liu et al., 2020](#); [Termize et al., 2021](#); [Yew et al., 2021](#); [Briones et al., 2022](#); [Puspitarini et al., 2023](#)).

Rumusannya, semua faktor-faktor yang dibincangkan merupakan dapatan daripada kajian-kajian literatur dalam negara dan luar negara yang mempengaruhi kecemerlangan akademik pelajar khususnya di luar bandar. Para sarjana menyimpulkan bahawa faktor-faktor utama yang telah dikenalpasti mempengaruhi kecemerlangan pelajar di luar bandar adalah faktor seperti faktor guru, faktor sekolah, faktor pelajar dan faktor keluarga.

4.2. Peranan Faktor yang Mempengaruhi Kejayaan Akademik dalam Kalangan Pelajar Cemerlang di Luar Bandar

Berdasarkan kajian literatur yang telah dijalankan, dapatan kajian menunjukkan bahawa faktor-faktor yang mempengaruhi kecemerlangan akademik pelajar luar bandar dipengaruhi oleh beberapa faktor iaitu pelajar, faktor guru, faktor keluarga dan faktor sekolah. Dalam hal ini, semua faktor ini sebenarnya mempunyai peranan penting dalam membantu pelajar khususnya pelajar cemerlang di sekolah (Allang et al., 2019).

Misalnya, guru merupakan individu penting konteks pengajaran dan pembelajaran didalam bilik darjah. Hal ini kerana guru mempunyai beberapa peranan penting iaitu penyampaian ilmu pengetahuan dan maklumat kandungan mata pelajaran didalam bilik darjah (Li & Liu, 2022; Briones et al., 2022). Beberapa kajian kualitatif telah membuktikan bahawa kualiti dan pengalaman guru memberi impak yang ketara kepada hasil pelajar terutamanya pelajar cemerlang (Parveen et al., 2022). Sebagai contoh, Kajian Allang et al. (2019) mendapati bahawa guru yang sentiasa bermotivasi tinggi semasa mengajar mempengaruhi pencapaian pelajar B40 di Maktab Rendah Sains Mara (MRSM). Bagaimanapun, terdapat kajian menunjukkan bahawa wujud cabaran seperti sumber teknologi yang terhad yang mampu memberi kesan langsung terhadap kualiti pengajaran (Hennessy et al., 2022). Selain itu, kekurangan peluang pembangunan profesional dan rangkaian sokongan menambahkan lagi cabaran ini memberi kesan kepada keberkesanan pendidik luar bandar (Popova et al., 2022). Oleh itu, hal ini perlu diberi perhatian khusus oleh para pentadbir sekolah.

Selain itu, para sarjana juga bersetuju bahawa sekolah menjadi sebuah institusi penting dalam menyediakan ruang dan medium penting dalam konteks pendidikan formal (Zhao & Chen, 2023). Sebagai contoh, Rodrigues dan Ávila de Lima (2024) menyatakan bahawa sekolah berperanan menyediakan fasiliti, ruang dan akses kepada sumber pendidikan yang tidak terhad khususnya pelajar di sekolah luar bandar. Pandangan ini selari dengan dapatan beberapa kajian baharu yang dijalankan yang menunjukkan sekolah sebagai penentu kritikal mempengaruhi peningkatan akademik pelajar cemerlang (Jefferies, 2019; Williams et al., 2020). Bersandarkan kepada perkara diatas, terdapat tiga peranan sekolah berperanan dalam mempengaruhi pencapaian pelajar cemerlang iaitu kepimpinan Pengetua atau Guru Besar, fasiliti-fasiliti sekolah dan persekitaran sekolah (Williams et al., 2020; Galgo, 2020).

Bagaimanapun, wujud beberapa cabaran yang perlu diatasi dikebanyakan sekolah diluar bandar. Misalnya, kekangan sumber, termasuk belanjawan yang terhad dan kekurangan kakitangan di kebanyakan sekolah luar bandar yang menghalang peluang pendidikan dan aktiviti kokurikulum dalam persekitaran luar bandar yang efisien. Malah, jurang dalam akses kepada teknologi dan sokongan pengajaran khusus memburukkan lagi ketidaksamaan pendidikan di kawasan luar bandar (Hennessy et al., 2022). Semua cabaran ini perlu diatasi bagi mewujudkan sekolah yang kondusif kepada warga sekolah terutamanya para pelajar.

Di samping itu, tinjauan literatur menunjukkan bahawa pelajar cemerlang di luar bandar mempunyai persepsi efikasi sendiri dan usaha yang berterusan (Chobphon, 2021; Galgo, 2020). Aspek tersebut berperanan menjadi pemangkin kecemerlangan akademik mereka. Dalam konteks ini, dapatan kajian literatur melaporkan bahawa terdapat beberapa faktor utama yang mempengaruhi usaha mereka untuk meningkatkan pencapaian akademik. Salah satu faktornya adalah aspek motivasi seperti yang

dilaporkan dalam kajian [Williams et al., \(2019\)](#). Dapatan kajian mereka melaporkan bahawa motivasi wujud dalam diri pelajar kerana dipengaruhi oleh prestasi rakan sendiri yang cemerlang dan sokongan para guru mata pelajaran. Malah, penglibatan dengan sekolah dan memainkan peranan penting dalam menentukan kejayaan pelajar dalam persekitaran luar bandar ([Hasan et al., 2021](#)). Selari dengan itu, menambah bahawa minat yang mendalam terhadap sesuatu mata pelajaran juga berperanan meningkatkan usaha pelajar untuk cemerlang dalam akademik. Namun, terdapat beberapa kajian menyatakan bahawa status sosioekonomi, halangan pengangkutan dan akses kepada perkhidmatan sokongan secara signifikan mempengaruhi pencapaian pelajar di kawasan luar bandar ([Chobphon, 2021](#)). Perkara ini perlu diberi perhatian khusus bagi menjamin dan mengekalkan usaha pelajar untuk cemerlang untuk terus berusaha meningkatkan prestasi mereka.

Akhir sekali, faktor keluarga telah dibincangkan secara mendalam dalam literatur. Keluarga merupakan agen sosialisasi utama dalam pembentukan nilai, sikap, dan motivasi pelajar. Dalam konteks ini, penglibatan ibu bapa, status sosioekonomi, dan akses kepada peluang pendidikan secara signifikan mempengaruhi pencapaian pelajar di kawasan luar bandar ([Liu et al., 2020](#); [Termize et al., 2021](#)). Kajian-kajian terdahulu menunjukkan bahawa sokongan keluarga, terutamanya sokongan emosional dan sokongan dalam pembelajaran, memberikan impak positif terhadap prestasi akademik pelajar. Malah, beberapa kajian mencadangkan bahawa penglibatan keluarga dalam pendidikan berkorelasi positif dengan kejayaan akademik, menonjolkan kepentingan memupuk perkongsian rumah-sekolah yang kukuh dalam komuniti luar bandar. Oleh itu, kestabilan keluarga, perhubungan yang positif antara ibu bapa dan anak, serta penyediaan persekitaran pembelajaran yang kondusif di rumah memainkan peranan penting dalam mencorak kejayaan akademik pelajar luar bandar. Bagaimanapun, keperluan mendesak untuk memperkasakan keluarga untuk menyokong perkembangan akademik anak-anak mereka dengan berkesan ([Puspitarini et al., 2023](#)).

5. Perbincangan

Berdasarkan tinjauan literatur yang telah dijalankan, beberapa faktor utama telah dikenal pasti dan diperbincangkan dengan mendalam. Pertama, peranan guru juga menjadi faktor penentu kejayaan akademik yang signifikan. Guru yang berkualiti, berpengalaman, dan berdedikasi memiliki kemampuan untuk memotivasi pelajar, menyediakan bantuan tambahan, dan menyelaraskan pengajaran dengan keperluan individu. Kedua, faktor persekitaran sekolah turut mempengaruhi kejayaan akademik pelajar. Pelbagai faktor seperti kualiti pengajaran, sumber pembelajaran yang mencukupi, dan sokongan guru memainkan peranan penting. Selain itu, faktor dalaman pelajar seperti motivasi, minat, dan sikap terhadap pembelajaran turut memainkan peranan penting. Pelajar yang mempunyai motivasi intrinsik yang tinggi, minat yang mendalam dalam subjek tertentu, dan sikap positif terhadap pencapaian akademik cenderung mencapai kejayaan yang lebih besar. Akhir sekali, faktor persekitaran keluarga telah mendapat perhatian yang besar dalam literatur. Keluarga merupakan agen sosialisasi utama dalam pembentukan nilai, sikap, dan motivasi pelajar.

Walaupun banyak kajian yang telah dilakukan dalam bidang ini, terdapat kekurangan dalam pemahaman mengenai hubungan antara faktor-faktor ini di kalangan pelajar luar bandar. Malah, beberapa cabaran diutarakan yang perlu beri perhatian khusus dan mencari jalan bagi mengatasinya. Oleh itu, kajian lanjutan yang melibatkan sampel yang lebih luas dan analisis yang lebih mendalam diperlukan untuk memahami secara

menyeluruh faktor-faktor yang mempengaruhi kejayaan akademik pelajar cemerlang di luar bandar.

6. Kesimpulan

Pengkaji telah menganalisis faktor-faktor penentu kejayaan akademik di kalangan pelajar cemerlang luar bandar melalui tinjauan literatur yang komprehensif. Dapatan kajian menunjukkan bahawa beberapa faktor utama memainkan peranan penting dalam mencorak kejayaan akademik pelajar luar bandar. Pemahaman yang mendalam mengenai faktor-faktor ini dan peranannya penting untuk membantu melahirkan lebih ramai generasi pelajar luar bandar yang cemerlang dan berdaya saing di arena pendidikan dan pekerjaan. Oleh itu, terdapat peluang yang besar untuk membantu dan menyediakan sokongan dalam persekitaran luar bandar yang mencabar. Kajian lanjutan yang melibatkan pendekatan kuantitatif dan kualitatif diperlukan untuk memahami dengan lebih mendalam hubungan antara faktor-faktor ini dan mencadangkan langkah-langkah yang sesuai untuk meningkatkan prestasi akademik pelajar luar bandar.

Penghargaan (*Acknowledgement*)

Sebahagian daripada artikel ini dipetik daripada tesis sarjana kedoktoran Universiti Malaysia Sabah

Kewangan (*Funding*)

Kajian dan penerbitan ini tidak menerima sebarang tajaan atau bantuan kewangan

Konflik Kepentingan (*Conflict of Interest*)

Penulis mengesahkan tiada sebarang konflik kepentingan berkenaan penyelidikan, pengarang atau penerbitan kajian ini.

Rujukan

- Allang, B. A., Awang, M. M., & Ahmad, A. R. (2019). Influenced Factors of B40 Students' Academic Achievement, *Social Sciences, Education and Humanities (GCSSEH): The 2nd International Conference On Sustainable Development & Multi-Ethnic Society* 2(1962) (pp.171–175). RedWhitepress.
- Bhandari, K. R. (2022). *Students Achievement in Geometry at Secondary level* (Doctoral dissertation, Prithivi Narayan Campus, Pokhara). chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://elibrary.tucl.edu.np/bitstream/123456789/18432/1/All%20thesis.pdf.
- Briones, S. K. F., Dagamac, R. J. R., David, J. D., & Landerio, C. A. B. (2022). Factors affecting the students' scholastic performance: A survey study. *Indonesian Journal of Educational Research and Technology*, 2(2), 97-102.
- Cassidy S. (2015) 'Resilience building in students: the role of academic self-efficacy', *Frontiers in Psychology*, 6, 1-14.
- Chobphon, P. (2021). Factors Influencing Academic Achievement of Economically Disadvantaged Children in Remote Areas of Thailand: A Phenomenology Study. *Sripatum Review of Humanities and Social Sciences*, 21(2), 34-43.

- Cox, J. S., & Mullen, C. A. (2023). Impacting student achievement: Principals' instructional leadership practice in two Title I rural schools. *Journal of School Leadership*, 33(1), 3-25.
- Dhakal, K. R. (2020). Factors Affecting Academic Performance of Students at Community Secondary School in Nepal. *Merit Research Journal of Education and Review*, 8(9), 165-170.
- Duwal, B., & Khonju, L. (2020). Factors Affecting Students' Academic Performance: The Case of Students at Community Colleges in Bhaktapur District. *The International Research Journal of Management Science*, 5(1), 23-38.
- Galgo, J. (2020). Endeavours towards Academic Success: An Investigation of Underprivileged Student's Life Experience. *Middle Eastern Journal of Research in Education and Social Sciences*, 1(2), 94-106.
- Hasan, Z., Ahmad, N. S., & Hashim, S. (2021). Resilien akademik dalam kalangan murid B40. *Journal of Educational Research and Indigenous Studies*, 3(1), 37-49.
- Hennessy, S., D'Angelo, S., McIntyre, N., Koomar, S., Kreimeia, A., Cao, L., & Zubairi, A. (2022). Technology use for teacher professional development in low-and middle-income countries: A systematic review. *Computers and Education Open*, 3, 100080.
- Jefferies, S. (2019). *How Exemplary Elementary School Principals Sustain High Achievement in High-poverty Contexts of the Rural South*. (Doctoral Dissertation, University of South Carolina) Scholar Commons. <https://scholarcommons.sc.edu/etd/5356>.
- Li, L., & Liu, Y. (2022). An integrated model of principal transformational leadership and teacher leadership that is related to teacher self-efficacy and student academic performance. *Asia Pacific Journal of Education*, 42(4), 661-678.
- Liu, J., Peng, P., & Luo, L. (2020). The relation between family socioeconomic status and academic achievement in China: A meta-analysis. *Educational Psychology Review*, 32, 49-76.
- Parveen, K., Quang Bao Tran, P., Kumar, T., & Shah, A. H. (2022). Impact of principal leadership styles on teacher job performance: An empirical investigation. *Frontiers in Education*, 7, 814159.
- Popova, A., Evans, D. K., Breeding, M. E., & Arancibia, V. (2022). Teacher professional development around the world: The gap between evidence and practice. *The World Bank Research Observer*, 37(1), 107-136.
- Puspitarini, N. A., Kumboyono, K., & Hayati, Y. S. (2023). Factors Influencing Family Support for Education Patterns in School-Age Children. *Jurnal Aisyah: Jurnal Ilmu Kesehatan*, 8(1), 207-220.
- Rodrigues, H. P. C., & Ávila de Lima, J. (2024). Instructional leadership and student achievement: school leaders' perspectives. *International Journal of Leadership in Education*, 27(2), 360-384.
- Sloan, T., (2019). Supporting Students Living in Poverty. *BU Journal of Graduate Studies in Education*, 11(1), 51-55.
- Termize, M. F., Mohd, R., & Zamri, A. (2021). Tahap sokongan ibu bapa dalam membantu pembelajaran murid b40 di sekolah luar bandar. *Jurnal Dunia Pendidikan*, 3(1), 707-717.
- Ullah, N., & Almani, A. S. (2022). Factors Affecting Students' Academic Performance: A Case Study Of Secondary Schools Of Makran Division Balochistan, Pakistan. *Webology*, 19(2), 2789- 2764.
- Williams, J. M., Greenleaf, A. T., Barnes, E. F., & Scott, T. R. (2019). High-achieving, low-income students' perspectives of how schools can promote the academic achievement of students living in poverty. *Improving Schools*, 22(3), 224-236.

- Williams, J. M., Bryan, J., Morrison, S., & Scott, T. R. (2020). Protective Factors and Processes Contributing to the Academic Success of Students Living in Poverty: Implications for Counselors, *Journal of Multicultural Counseling and Development*, 45(3), 183-200.. <https://doi.org/10.1002/jmcd.12073>
- Yaakob, H., Wahab, M. N. A., Aziz, A. R. A., & Zainun, M. R. M. (2023). Masalah Pembelajaran Murid Sekolah Rendah Luar Bandar Dalam Mata Pelajaran Sains. *International Journal of Humanities Technology and Civilization*, 8(1), 22-35.
- Yew, W. C., Md Ramlan, S. F., Ahmad, M. R., Ab Manaf, N., Lyndon, N., & Lim, J. W. (2021). Persepsi Ibu Papa Orang Asli Terhadap Pengalaman Pendidikan Anak-anak Orang Asli di Sekolah. *Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities(MJSSH)*, 6(12), 24–39. <https://doi.org/10.47405/mjssh.v6i12.1199>
- Zhao, C., & Chen, B. (2023). ICT in education can improve students' achievements in rural China: The role of parents, educators and authorities. *Journal of Policy Modeling*, 45(2), 320-344.